

Universitätsbibliothek Paderborn

Meditationes De Præcipvis Fidei Nostræ Mysteriis

Vitæ ac Passionis D.N. Iesv Christi; Et B.V. Mariæ; Sanctorumq[ue] et
Euangeliorum occurrentium Cum Orationis Mentalis circa eadem praxi In
sex partes tributæ

Qvae Considerationes De Peccatis, [et] quatuor hominis nouißimis; necnon
[et] quosdam orandi modos ... complectitur

Puente, Luis de la

Coloniae, 1611

Med. 2. De grauitate peccati, ex Angelorum, Adami, & particularium
aliquorum exempla desumpta.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54597](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-54597)

MEDITATIO II.

DE PECCATI GRAVITATE,
 quæ ex Angelorum, Adami, & particulari aliquorum aliorum
 Lapsu conicitur.

FINIS Meditationis huius est, gravitatem peccati, per exempla cognoscere, ut illud detestemur; & divina iustitia, in idem animadversionem; quam pertimescentes, per veram poenitentiam à nobis auertamus; nostram item in bono inconstantiam, ut propria debilitatis conscij, nobis non fidamus: sed coram Deo nos humiliemus. Est autem Deus in huius meditationis ingressu, ardentibus votis orandus, ut cælesti suo lumine, ad illa omnia cognoscenda illuminare; voluntatem verè ad perfectæ contritionis actus, permouere velit; ac denique, auxilio mihi esse, ut ex alieno periculo, cautior fiam, priusquam, pertimescenda ipsius animadversione in meum deuoluatur caput.

Vt autem tam hæc, quam sequentes meditationes, animæ meæ altius infigantur, formanda mihi erit primùm imaginationis operâ, species quædam Christi Domini in a Throno, a Dan. 7. 9. iudicis instar, pro tribunali, ad iudicandum residentis, formâ & aspectu terribili, à cuius facie fluvius igneus, rapidusq; egreditur, cruci-

andis peccatoribus destinatus: me ipsum verò, coram illo consistere, imaginabor, veluti reum, sceleribus plurimis obnoxium, innumerabilium peccatorum catenis, & compedibus vinctum, timentem, ac tremementem, à summo hoc iudice, pro meritis condemnari, & à terribili illo igne absorberi, atque consumi.

PUNCTVM I.

S. Th. 1. q. 9.
63.

a Isa. 14. 15.

Luc. 10. 18.

2. Pet. 2. 4.

Apoc. 14. 8.

PRIMO igitur, in memoriam reuocabo, peccatum Angelorum, qui cum à Deo in coelo Empyreo pleni sapientia, & gratia conditi fuissent, libero suo arbitrio abutentes, superbe se contra Deum, & creatorem suum erexerunt, propter quod à caelo eiectione, atque in ima inferni loca praecipitati, sine, & beatitudinis, ad quam creati erant, in aeternum exciderunt.

Hæc cum fides Catholica doceat, tria licet circa ea diligenter expendere.

I.

b Ezech. 28.
13.

PRIIMUM. Quam liberalis fuerit Deus erga Angelos, quos ad imaginem, & similitudinem suam condidit; nullisque eorum meritis precedentibus, eximia naturæ, & gratiæ dona illis contulit. Vt propterea idem de omnibus affirmari possit, quod vni eorum apud Ezechielem dicitur: *b tu signaculum similitudinis, plenus sapientia, & perfectus decore in deliciis paradisi fuisti, omnis lapis preciosus operimentum tuum, novem enim lapidibus preciosissimis ornatum ait Luciferum, & reliquos ipsius affeclas, id est, novem excellentiss in sua creatione dotatos fuisse. Deus enim creavit illos,*

ipi-

spiritus puros, sine vlla corporis admixtione; Immortales, sine periculo corruptionis; Intellectuales, cum summa ingenij subtilitate; Liberos, vt nihil esset, quod voluntati ipso: ū vim aliquam inferre posset; Sapientes, cum omnium scientiarum naturalium plenitudine; potentes, supra omnes creaturas inferiores; Sanctos, cū donis gratia, charitatis, & reliquarum virtutum; Ciues Paradisi delitanti, id est coeli Empyreii; ac denique, capaces diuinæ visionis, cum certa huius gloriæ promissione, si in Dei seruitio perseverarent: quod illis tum factu facillimum erat; tum lege gratitudinis, propter tot accepta beneficia, & ornamenta, ad id tenebantur.

DEINDE considerandum, quā ingrati nonnulli eorum Deo extiterint, *elevatum inquit est cor tuum in decore tuo*, ex eisdem enim donis, superbe se aduersus eum, à quo eadem acceperant, erigentes, reuerentiam, & obedientiam, quam ei summa cum animi submissione præstare debuissent, subtraxerunt; vniuersamque libertatem, & vires suas, ad ipsum, cui tot nominibus inservire tenebantur, offendendum, conuerterunt.

TERTIO perpendendū animo, quā terribile se Deus in eis puniendis ostēderit: dum statim atque ipsi superbiā elati sunt, nullo omnino poenitentiæ loco eis relicto, omnibus gratiæ donis, quibus eos decorauerat, spoliatos, *c fulguris instar è caelis*, ad sempiterna gehennæ incendia præcipites egit; nulla omnino vel

2.

3.

c Luc. 10. 18

forum conditionis habita ratione; vel quod eos ad imaginem, & similitudinem suam condidisset; vel quod spiritus essent sapientissimi, & aliquando amici dilecti: quia vnum omnino duntaxat lethale crimen ad omnia hæc obfusca sufficit. Id quod (vti S. Petrus Apostolus affirmat) diuina iustitia, ad nostrum exemplum, & instructionem fieri voluit. *d Si enim (inquit) Deus Angelis peccantibus non percipit, sed rudentibus inferni tractos in tartarum tradidit cruciandos, etiamsi nobilissimos; multò minus hominibus, in scelere obstinatis, & alioquin vilissimis parceret. Et si Angeli fortitudine, & virtute maiores, non portant aduersum se execrabile iudicium, seu ius, quod Deus dixit in illos: multo minus homines miseri, & fragiles illud poterunt sustinere. O quam horrendum est incidere in manus Dei viuenti; manus, inquam, adeo graues, quas nec Angeli sustinere valeant!*

d 2. Pet. 2. 4
6. m. 11.

c Heb. 10. 31.

TRIA hæc mihi metipsum applicans, etiam perpendam, quàm liberalis extiterit Deus in me, quem innumeris beneficiis ornauit; & quàm ego ingratus in illum fuerim, innumeris me obstringens sceleribus; & quàm iustè promeritus sim, eadem, qua in Angelos, & multò etiam maiori, in me poenâ animaduerti: quoniam illorum peccatum fuit vnum: at mea sunt innumerabilia; illorum, fuit tantummodo cogitationis in materia superbiæ: at mea sunt cogitationis, verborum, & operum, in materia superbiæ, luxuriæ, ira-

cun-

cundia, & reliquorum vitiorum; illorum peccatum non fuit iniuriosum in sanguine Christi, qui pro ipsis effusus non erat: at meum, summam preciosissimo illi unigeniti Dei sanguini, pro me in Cruce profuso, iniuriam irrogat. Quæ cum ita sint, iustissime Deus in imam inferni regionem me precipitaret, ac dæmonibus sociaret; ut quorum in scelere socius fui, eorum quoque pœnæ particeps essem.

O DEVS ultionum Domine, cur non sumpsisti hæcenus ultionem de me, homine adeo scelerato? Cur me tanto tēpore adeo patienter sustinuiti? Quis seueritatem iustitiæ tuæ coercuit, atq; continuit, ne terribilem hanc pœnam pro meritū, pro meritis castigares? O anima mea, quomodo non tota timore ac tremore concuteris, tecum tractans horrendum hoc in Angelos à Deo factum iudicium? Si enim tanto cum rigore in creaturas nobilissimas, & excellentissimas animaduertit: quomodo fieri potest, ut tu creatura abiectissima, & miserrima similem animaduersionem non metuas? O creator potentissime, quandoquidem in me demonstrasti, te non esse Deum ultionum, sed Patrem misericordiarum, misere obsecro mei, & scelerum indulgentiā mihi largire; libera etiam ab inferni tormentis, quæ propter illa iustè promerui.

PUNCTVM II.

PRO secundo puncto, redigam mihi in mentem peccatum protoparentum nostrorum Adami, & Eux: qui cum in Pa-

Genes. 1.

D. Thom. 2.
2. q. 163. &
164.

a Gen. 3. 23.

radiso conditi essent, & originali iustitiâ do-
rati; propter mandati illius transgressionem,
quo fructum arboris sub pœna mortis gustare

Deus prohibuerat, a *Paradiso emissi*, mortis
sententiam, aliasq; innumerabiles calamita-
tes, cum omni posteritate sua incurrerunt.

Super hac veritate Fidei, eadem ratione mi-
hi procedendum, qua in puncto superiori:
considerando:

1.

PRIMUM, quàm liberalis fuerit Deus in
primos nostros progenitores, quos meræ bo-
nitatis suæ impulsu ad imaginem, & similitu-
dinem suam condidit; in Paradiso voluptatis
collocavit; gratia & iustitia originali dona-
vit; eorum appetitiones rationi, & carnem spi-
ritui subiecit; eos denique à mortalitate alijs-
que poenis, & ærumnis, quibus, (natura ita ex-
igente) obnoxij fuissent, exemit; vitam verò
foelicem, & tranquillam, eis impertivit. At-
que hæc bona, merâ gratiâ, & misericordiâ,
non illis dumtaxat, sed omnibus etiam poste-
ris, si mandatis eius obtemperassent, largitu-
rus fuisset.

2.

b Gen. 3. 4.

SECUNDO considerandum est, quàm ingra-
ti, tanto suo benefactori Deo fuerint, & qua
occasione: Accedens enim serpens, Euxq; per
fraudem pollicitus, si vetitæ arboris fructum
gustaret, *b' nequaquam moriemini, sed eritis sic-
ut Dij scientes bonum, & malum*: illa nimium
quantùm, pro dolor, credula, & fructus pul-
chritudine illecta, decerptum comedit; Ada-
mumque virum ad idem faciendum inuitavit:

qui

qui uxori complacendi studio, infelix gustauit, nec beneficiorum memor, quibus à Deo fuerat affectus; nec poenę mortis, quam ei fuerat minatus, si talem fructum comederet.

TERTIO, expendam mecum, quam seuerè, & grauter in illos Deus animaduertit. Nam subito, iustitiã originali æternum expoliatus, è Paradiso exturbauit; mortiq;, & omnibus corruptibilis huius corporis miserijs, vt minatus fuerat, subiecit: quæ calamitas nos quoque eorum filios, quia *c omnes in eis peccauimus*, vnã *c Rom. 5. 12.* inuoluit. Ideoque nascimur *d naturã filij iræ*, *d Ephes. 2. 3.* inimici Dei, & ad eandem cum illis mortem condemnati.

Sed quod caput miseriarum est, à peccato hoc originali (quod à protoparentibus nostris trahimus) velut à radice, innumera illa peccata pullulant, quibus hic mundus scætet; & miseriarum inundationes profluunt, quæ illum submergunt. Ex quo conijciam, quàm horrendum, & detestandum, ac tremendum sit lethale peccatum; quandoquidem vel vnicum, tot bonis spoliat, tot mala inuehit; iramque Dei, qui ad misericordiam, quàm ad iustitiam pronior est, ad eò vehementer prouocat. *e Quis non timebit te, ô rex gentium?* *c Jerem. 10.* Quis tam grande malum, atque est, te offendere, non detestetur? Anima mea, si agnosceres, quàm perditè, & iniquè tecum agas, cum in scelus mortiferum, veluti Adamus, consentis; proculdubio totis artibus contremisceres, ob ingens onus, quod

tibi-

3.

c Rom. 5. 12.

d Ephes. 2. 3.

c Jerem. 10.

7.

c Apoc. 15. 4.

f *Psal.* 37. 5. tibi metipſi imponis? *f* *O peccatum*, quam es *onus graue super me!* Tu vita gratiæ me ſpolias; virtutibus exuis; & è Paradiso expellens, non modò temporaneæ morti obnoxium facis, sed in æternam etiam præcipitem agis; filijs, id est actionibus meis bonis, vitam adimis quandoquidem eis gloriæ meritum subtrahis; Regnum animæ meæ conturbas, illudque sexcentis miserijs ac rebellionibus replet. Libera me, Domine DEVS meus, à tam grandi hoc malo. *g* *quasi à facie colubri*, anima mea, *fuge peccatum*: quoniam vel vnicum, omni colubro, & serpente truculentius est, ac virulentius.

g *Eccles.* 21.
2.

IV. QVARTÒ, meum cum Adami peccato conferam. Ego nimirum miser, & infelix, Dæmonis tentationibus, facilè me circumueniri, non semel sed sæpiſſimè sum passus: caro mea instar Euæ ad peccandum me pellexit, & spiritus meus mollis, & effæminatus, fuit mihi instar Adami; qui, vt carni indulgeret, Deo milies displicere non erubuit: quin etiam eouſque superbiâ, & ingratitude sum progressus, vt sæpè, sicut Deus esse concupierim, illa mihi attribuens, quæ diuinitatis sunt propria. Quod si tam seueram Deus in primos parentes meos pœnam statuit, propter vnum inobedienciæ ac superbiæ crimen, in vnus duntaxat pomi, contra Dei prohibitionem esu admissum, quàm grauem ego mereor animaduersionem, pro tot inobediencijs, atque superbijs, alijsque innumeris flagitijs, quibus diu-

nam

nam maiestatem violavi. Oquàm iustè me in primo statim scelere subita mors occupauisset! vel certè omnes mundi calamitates me simul obruissent.

AD EXTREMVM, animo reuoluam, quàm diuturnam, & asperam, pro peccato suo Adamus, & Eua poenitentiam egerint: quamque amara eis fuerit vetita illa buccella, quantisque eam laboribus, & ærumnis expiauerint: cum enim Adam nongentis, & amplius annis vixerit, vniuersam hanc ætatem suã in lachrymis, & gemitu, variarumque calamitatum, quas status corruptionis secum traxerat, tollerantiã, transēgit. Ideoque (sicut diuina testatur sapientia) ob suam tandem poenitentiam, *h eduxit illum h Sap. 10.2.*
à del. cto suo. Quod exemplum meritò me exciter ad miseras meas deplorandas, & poenitentiam pro peccatis meis agendam: quò, dum poenitentia illius vestigijs insisto, cuius culpæ fui imitator; eandem quoque indulgentiam obtineã, & ab omnibus iniquitatibus meis à Deo soluar; eidem supplicans, vt me in presenti vita, quantum placuerit, puniat; modò in æternum parcat, meque ab intollerandis illis tormentis eripiat.

PUNCTVM III.

TERTIÒ, in memoriã reuocabo, lethale aliquod peccatũ, periurium, v. g. luxuriã, aut id genus aliud, cuius causã, multæ nunc animæ ardentissimis gehennæ flammis iustissimè excruciantur; vt quæ infi-

nitam

nitam Dei maiestatem grauissimè offendere ausæ fuerint.

- I. PRIMVM igitur, cogitatione, ad imam damnatorum regionem animabus refertam descendam ; inter quas, plurimas reperiam, quæ vel ob vnicum lethale crimen ardent, & torquentur ; hanc propter periurium, aliam propter cogitationem aliquam obscœnam sponte admissam ; aliam propter aliud cogitationis, locutionis, aut operis crimen. Deinde perpendam mecum, omnes illos, quos ad æterna illa supplicia damnatos video, homines fuisse similes mei : & nonnullos eorum Christianos, ijsdemque Sacramentis, & sacrificijs, cõcionibus, ac libris spiritualibus, quibus ego, vfos fuisse ; & forsitan aliquamdiu sanctissimam, & integerrimam vitam duxisse ; atque ad eum cum Deo familiariter egisse : at verò postea sensim negligentius agentes, & in sui custodiam remissius inuigilantes, in peccatum mortale prolapsi, iustoque Dei iudicio, in eo mortui, ad sempiterna incendia adiudicati fuerunt. quia (vbi S. Iacobus Apostolus ait) a
- a Iac. 2. 10. *qui in vno offendit, vnum videlicet mandatum transgrediens, factus est omnium poenarum æternarum, pro ratione delicti, reus : non secus ac si reliqua etiam præcepta violasset : Deum enim immensæ maiestatis, qui omnia seruari mandauit, offendit.*

2. SECUNDÒ, instituenda erit comparatio, huius vnus peccati cum pluribus meis ; Agnoscam nimirum, longè iustius sempiternas illas
- pænas

pœnas me promeritum fuisse, quàm animæ illæ: eò quòd Deum eodem scelere, non semel sed sæpius; alijs item peccatorum generibus, etiã sæpissimè ad iram prouocauerim. O quàm iustè mihi accidisset; si statim, atque primum illud lethale crimen admisi, mors vitam abripiisset, nullo agenda pœnitentiæ momento, & loco relicto! Quid amabo Domine, te mouit, vt mei potiorem rationem haberes; meque diutius longanimis, quàm illas animas, ad pœnitentiam sustineres? Cur me potius vnà cum illis, in imum inferni barathrum non detruxisti? Fateor, Domine, pro demeritis meis dignum me fuisse, quem eorundem tormentorum socium faceres: verùmamen, quoniam immensa maiestas tua, tantâ clementiâ, & misericordiâ me expectauit, certum propono, & statuo, me, tuâ mihi succurrente gratiâ, veram, & integram pro peccatis meis pœnitentiam acturum.

TERTIÒ, considerabo, non minus esse beneficium, quod DEVS ab inferno me præseruarit, præcaueritque, ne ad sempiterna illa tormenta descenderem: quàm si ad illa prolapsus, inde exemisset; vt proinde non meritò vsurpare possim verba illa Psalmographi. *b Confitebor tibi Domine DEVS b Psal. 25. 12 meus, in toto corde meo, & glorificabo nomen tuum in æternum. Quia misericordia tua magna est super me, & eruisti animam meam ex inferno inferiori.* Porro, vt tantum hoc beneficium, penitus introspicere, ei que debita

3.

animi

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

animi gratitudine respondere nouerim, me-
metipsum ita alloquar. Si damnatarum ani-
marum aliquã Deus ab inferni supplicijs eri-
peret, ei que pœnitentiæ locum daret; quã
illa seueram, & exactam ageret! quã gratam
se erga Deum exhiberet! quanto animi feruo-
re illi deseruiret! Idem quoque tibi præstan-
dum puta, cum te Deus, singulari beneficio, à
tanto periculo antequam in illud deuoluere-
ris, liberauerit.

PUNCTVM IV.

PECCATORVM GRAVITAS, EX
*ÿs, qua Christus redemptor noster, pro-
pter illa sustinuit, agno-
scitur.*

VLTIMO hoc puncto, dulcissimi col-
loquij, iuxta ac deuotissimæ considera-
tionis materia proponitur, vt pecca-
ti grauitas, & diuinæ iustitiæ seueritas, ex
alio exemplo, à superioribus longè diuerso,
sed non minus efficaci, magis elucescat, ex ani-
maduersione, inquam, diuinæ iustitiæ, in IES-
VM CHRISTVM Dominum, & Re-
demptorem nostrum, non propter sua, sed
mea, & totius mundi scelera, vt hinc colligere
liceat, quã grauitur is puniturus sit hominẽ,
proprijs criminibus obnoxium, qui ita seue-
rè castigauit, aliena tantum in se suscipien-
tem: quamque graues pœnas sit exacturus de
iniquo seruo, qui tanto rigore animaduertit
in filium innocentissimum, & omnis culpæ
exper-

expertem: Quæ omnia filius ipse perpendi à nobis voluit, cum tremendam illam protulit sententiam. a *Si in viridi ligno hæc faciunt, in arido quid fiet!* quasi mihi dicat; si tam graui-^{a Luc. 23. 31.} ter, & acerbè, ego arbor viridis, & fructibus onusta excipior; quàm rigidè tu arbor arida, & infœcunda tractaberis?

Constituam itaque in conspectu meo ipsum IESVM Christum cruci affixum, atque diligenter contemplabor caput eius spinis coronatum, os, ludæorum conspurationibus execratis desę datũ, oculos liuore obscuratos, brachia luxata, linguam felle, & aceto amarulenta, manus & pedes clavis transuerberatos, humeros flagris conscissos, latus lancea apertum: mecumque concludens, ipsum omnia hæc pro peccatis meis perpessum esse, varios ex imo pectore affectus eliciam: modò pertimescens seueritatem diuinæ iustitiæ, quæ (vt Zacharias propheta inquit) *b frameam destrinxit, aduersus virũ in persona sibi coherentem;* modò peccata mea, quæ horum dolorum causa fuere, deslebo; modò memetipsum erigam, ad aliquid tollerandũ in peccatorũ meorum satisfactionẽ, pro quibus expiandis, Christus Seruator tanta pertulit. Ac deniq;, ad pedes eius prouolutus, veniam precabor, allegans, à parte mea esse vniversos labores eius: illumque amantissimis his verbis cõnellabo. O Redemptor dulcissime, qui de coelis descendisti, crucemque hanc subiisti, vt hominẽ redimeres, eiusque scelera tuis doloribus expia-

b Zach. 12. 7.

c Isai. 53. 5.

res; tuæ maiestatis conspectui animo mærenti
 me offero, ego, ego, sceleribus meis grauissi-
 mis, acerbissimorum horum cruciatuum, causa
 extiti. Mihi Domine, qui reus fui, omnia hæc
 supplicia debebantur; non tibi, qui summè in-
 nocens, nullam vnquam vel leuissimam ma-
 culam contraxisti. Veruntamen ille amor, qui
 tibi auctor fuit, vt crucem pro me tolleres, &
 conscenderes, is te quoque permoueat, vt om-
 nium flagitiorum, quæ contra te admisi, ve-
 niam mihi tribuas; per spinas tuas te obsecro,
 exime animam meam è spinis peccatorum
 meorum; per flagellæ tuæ, ignosce furijis meis;
 per fel, & acetum, parce gulæ, & ebrietati
 meæ; per clauos manuum, & pedum tuorum,
 da veniam malis actionibus, & peruersis gres-
 sibz meis. O pater æterne, *d respice in faciem*
Christi filij tui, & si quidem in eo scelera mea
 tantis cruciatibus puniisti, his placatus, con-
 quiescat ira tua; sanguinisque illius intuitu,
 quem ille pro me effudit, e *Proijcias in profun-*
dum maris omnia peccata mea, Amen.

Punctum hoc fusius in quarta parte pro-
sequemur.

¶